

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Lelevelio g. 6, LT-01103 Vilnius,
tel. (0 5) 203 4696, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lrv.lt>, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 302308327
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
PAKARTOTINIO TEIKIMO**

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos ir Latvijos tarp sisteminių jungčių stiprinimo Lietuvos Respublikoje projekto pripažinimo valstybei svarbiu projektu“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – pripažinti Lietuvos ir Latvijos tarp sisteminių jungčių stiprinimo Lietuvos Respublikoje projektą (toliau – Projektas), kurį sudaro šie elektros energijos perdavimo sistemos infrastruktūros projektai: 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Darbėnai–Varduva–Mūša statyba; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Panevėžys–Mūša statyba; 330 kV transformatorių pastotės „Varduva“ statyba; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Varduva–Broceni statyba; Šuntinių reaktorių 330 kV Darbėnų ir Mūšos skirstyklose statyba; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Darbėnai–Grobinė rekonstravimas; Galios srauto ribojimo priemonės statyba; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Panevėžys–Jonava rekonstravimas; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Lietuvos Elektrinė–Jonava rekonstravimas; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Šiauliai–Mūša rekonstravimas; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Panevėžys–Aizkrauklė rekonstravimas; 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Mūša–Viskali rekonstravimas – valstybei svarbiu projektu.

Nutarimo projekto tikslas – padidinti Lietuvos ir Latvijos tarp sisteminių elektros energijos perdavimo pralaidumą, papildomai pastatant naują elektros energijos perdavimo liniją ir rekonstruojant esamas elektros energijos perdavimo linijas tarp Lietuvos ir Latvijos bei susijusias vidines elektros perdavimo linijas, ir sujungti rytinę ir vakarinę Lietuvos elektros energetikos sistemos dalis, taip sustiprinant energetinį saugumą, patikimą elektros energijos perdavimą, stabilų sistemos veikimą ir sudarant reikiamas sąlygas tolesnei atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) integracijai ir plėtrai.

Valstybei svarbaus projekto statusas sudarys palankias sąlygas tvariai elektros perdavimo sistemos infrastruktūros plėtrai, t. y. leis efektyviau parengti teritorijų planavimo dokumentus ir įgyvendinti suplanuotus Projektą sudarančius elektros energijos perdavimo sistemos infrastruktūros projektus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme numatytu specialiuoju valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo teisiniu režimu.

2025 m. liepos 2 d. vykusiam komisijos energetikos sistemos vystymo, patikimo veikimo ir atsparumo klausimams koordinuoti, sudarytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. 400 „Dėl komisijos energetikos sistemos vystymo, patikimo veikimo ir atsparumo klausimams koordinuoti sudarymo“, posėdyje buvo pristatytas klausimas dėl Lietuvos ir Latvijos tarp sisteminių jungčių stiprinimo Lietuvos Respublikoje projekto ir pavesta Energetikos ministerijai parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei sprendimų projektus dėl valstybei svarbių projektų statuso suteikimo.

Pažymėtina, kad 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Darbėnai–Varduva–Mūša statyba, 330 kV elektros energijos perdavimo linijos Panevėžys–Mūša statyba, 330 kV transformatorių pastotės „Varduva“ statyba – bendrai yra laikomi Šiaurės vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projektu, kuris 2024 m. gegužės 9 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-2611 „Dėl Šiaurės

vakarų ir rytų elektros perdavimo tinklų sujungimo projekto pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ yra pripažintas ypatingos valstybinės svarbos projektu.

Taip pat pažymėtina, kad įgyvendinant kitą Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“ patvirtinimo“ (toliau – NENS) numatytą strateginį tikslą – elektros energetikos sistemos sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais, tam reikalingiems projektams Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymu (toliau – Sinchronizacijos įstatymas) buvo suteiktas ypatingos valstybinės svarbos projekto statusas. Sinchronizacijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektas yra pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu, o 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad konkrečių elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą ir esančių neatsiejama šio projekto dalimi, sąrašą, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos teikimu, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Šis sąrašas buvo patvirtintas 2019 m. rugpjūčio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 821 „Dėl Elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašo patvirtinimo“.

Projekto vykdytojas – elektros energijos perdavimo sistemos operatorius LITGRID AB.

Nutarimo projektas parengtas, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos¹ (toliau – Metodika) 147.1.2.5 papunkčio ir 148 punkto nuostatomis, pagal kurias Projektas gali būti pripažintas valstybei svarbiu projektu Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, jei jis skirtas neatidėliotinoms energetinės nepriklausomybės problemoms spręsti ir juo įgyvendinami Europos Sąjungos (toliau – ES), tarptautiniai įsipareigojimai arba strateginės ES iniciatyvos.

Nutarimo projektu įgyvendinama 2021–2030 m. energetikos plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1064 „Dėl 2021–2030 m. energetikos plėtros programos patvirtinimo“, pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ (toliau – Pažangos priemonė) 18 veikla² (Lietuvos ir Latvijos tarpsisteminių jungčių stiprinimo Lietuvos Respublikoje projektas).

Projektas atitinka Metodikos 147.1.2.5 papunktyje nustatytą kriterijų, kadangi:

1. Projektas skirtas neatidėliotinoms valstybės energetinės nepriklausomybės problemoms spręsti.

Projektas svariai prisidės prie strateginių energetikos srities tikslų pasiekimo. NENS 62 punkte yra numatyta, kad augant elektros energijos gamybos ir vartojimo apimčiai, taip pat, siekiant užtikrinti tolesnę AEI elektros energijos gamybos plėtrą ir Lietuvos elektros energijos sistemos saugumą, turi būti siekiama plėsti tarpsistemines elektros jungtis. Vienas iš pagrindinių prioritetų – naujų ir esamų elektros jungčių su Baltijos šalimis stiprinimas. Taip pat nurodyta, kad turi būti sustiprinti vidiniai elektros perdavimo tinklai šiaurės Lietuvoje, kad leistų užtikrinti geresnes sąlygas AEI elektrinėse pagamintos elektros energijos perdavimui į vartojimo centrus ir naujų technologijų (vandenilio gamybos elektrolizės būdu ir kt.) vartotojų elektros energijos poreikius. Taip pat Elektros perdavimo tinklų stiprinimas šiaurės Lietuvoje dėl didesnio pralaidumo turi sudaryti sąlygas tolesnei elektros rinkos integracijai su Latvijos elektros perdavimo sistema (abiem kryptimis).

2. Projektu įgyvendinamos šios strateginės ES iniciatyvos:

2.1. Pažymėtina, kad elektros perdavimo tinklų vystymas ir plėtra yra strategiškai svarbus ne tik Lietuvos, bet ir Europos Sąjungos tikslas. Europos Komisija 2023 m. lapkričio 28 d. išleido komunikatą – „Tinklai, trūkstama grandis – ES veiksmų planas dėl tinklų“ (angl. „*Grids, the missing link—An EU Action Plan for Grids*“)³ (toliau – EK tinklų komunikatas). EK tinklų komunikato tikslas – sustiprinti Europos elektros energijos tinklus, t. y. labiau susieti, labiau skaitmenizuoti ir padaryti atsparesnius kibernetiniams incidentams. EK tinklų komunikate konstatuota, kad Europos elektros energijos perdavimo ir skirstymo tinklų planavimas ir eksploatavimas turi derėti su AEI, naujos

¹Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimas Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“.

²<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/3bf54870440211f18091f24c9e0d719a?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=99c43903-75e5-4557-b2e3-e8be2d6edf1e>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52023DC0757>

vandenilio, energijos kaupimo, elektromobilumui skirto įkrovimo ir CO₂ infrastruktūros planavimu ir eksploatavimu. Dėl šių tendencijų Europos tinklas turi būti sparčiai modernizuotas ir išplėstas.

2.2. Europos Komisija 2025 m. vasario 26 d. paskelbė komunikatą „Įperkamos energijos veiksmų planas“ (angl. „*Action Plan for Affordable Energy*“)⁴ (toliau – EK įperkamos energijos komunikatas). EK įperkamos energijos komunikatas bus orientuotas į ES piliečių, įmonių, pramonės ir bendruomenių energijos sąnaudų mažinimą, atsižvelgiant į visų žmonių, įskaitant ir pažeidžiamas grupes, poreikius. EK įperkamos energijos komunikate konstatuota, kad, be kita ko, spartinant investicijas į švarią energiją ir infrastruktūrą galima pasiekti, kad energija ES būtų įperkama. Efektyvus tinklas užtikrina, kad energija būtų tiekiamą iš ten, kur ji gaminama, į ten, kur jos reikia. Jis sušvelnina kainų piko epizodus ir užtikrina, kad energija būtų prieinama visiems už geriausią kainą. Todėl svarbu susieti teritorijas, kuriose prieinamas didelis švarios energetikos potencialas, su Europos regionais, kuriuose didelė energijos paklausa, kad įperkama energija galėtų būti tiekiamą ten, kur jos labiausiai reikia.

Projektas yra įtrauktas į 2024 m. Europos elektros perdavimo sistemos operatorių asociacijos dešimties metų plėtros planą⁵, taip pat į antrąjį ES bendro intereso projektų sąrašą⁶. Projektai, esantys ES bendro intereso projektų sąrašė, gali pretenduoti į Europos infrastruktūros tinklų priemonės (toliau – EITP) finansinės paramos lėšas. Valstybei svarbaus projekto statusas taip pat yra reikšmingas teikiant paraiškas EITP finansavimui gauti, nes tai rodo projektų reikšmę ir prioritetą.

Projekto įgyvendinimas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 741 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programos patvirtinimo“, patvirtintos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (toliau – LRBP) sprendinių įgyvendinimo programos priemonių plano sprendinius dėl AEI elektrinių parkų Lietuvos teritorijoje vystymo (LRBP sprendinių tekstinės dalies punkto numeris 309) ir energijai, gautai iš atsinaujinančių energijos šaltinių, perduoti inžinerinės infrastruktūros koridorių formavimo, prioritetiškai panaudojant jau esamos infrastruktūros trasas ir nustatytus infrastruktūros koridorius (LRBP sprendinių tekstinės dalies punkto numeris 584).

Nutarimo projekto analizė techniniu, finansiniu ir ekonominiu požiūriais pateikiama elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus LITGRID AB parengtoje galimybių studijoje „Tarpsisteminių jungčių stiprinimo projektas“ (toliau – Galimybių studija).

Nutarimo projektas atitinka Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – Programa). Projektu įgyvendinami Programos 588, 589 ir 678 punktai, kuriais numatyta spartinti elektros perdavimo linijų tiesimą, didinant elektros energijos tinklo tvarumą ir lankstumą, kad elektros energetikos sistema funkcionuotų tinkamai ir tvariai ir, kad būtų galima prijungti naujus vėjo ir hibridinių (vėjo ar saulės) elektrinių parkus, taip pat plėtoti tarpsistemines jungtis su kitomis Europos valstybėmis, siekiant užtikrinti stabilų energijos tiekimą.

Preliminarus Projekto biudžetas – 423 044 000 Eur (keturi šimtai dvidešimt trys milijonai keturiasdešimt keturi tūkstančiai eurų). Nutarimo projektu siūloma projekto vykdytoju paskirti elektros perdavimo sistemos operatorių LITGRID AB. Projektas būtų įgyvendinamas LITGRID AB nuosavomis lėšomis ir (ar) EITP⁷ lėšomis.

Priėmus Nutarimo projektą, keisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

Nutarimo projektas neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo

⁴<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52025DC0079>

⁵<https://tyndp2024.entsoe.eu/projects-map/transmission/1209>

⁶https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202600764

⁷<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A32021R1153>

poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Priėmus Nutarimo projektą, nenumatoma neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas buvo teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Elektros perdavimo sistemos operatoriui LITGRID AB, UAB „EPSO-G“. Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Teisingumo ministerija Nutarimo projektą derino be pastabų. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba dėl Nutarimo projekto pastabų neturėjo, tačiau kartu atkreipė dėmesį, kad Projekto pripažinimas valstybei svarbiu projektu nereiškia jo įgyvendinimui reikalingų investicijų suderinimo ir jos bus derinamos teisės aktų nustatyta tvarka. Į Finansų ministerijos gautas pastabas atsižvelgta iš dalies, o patikslintas Nutarimo projektas suderintas darbo tvarka.

2025 m. spalio 1 d. gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada Nr. NV-2189 (toliau – LRVK TG išvada). Dėl LRVK TG išvadoje pateiktų pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies, pridedama derinimo pažyma.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupė (grupės vadovas Dainius Bražiūnas, tel. +370 699 07 102, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, vyriausiasis patarėjas Gediminas Karalius, tel. +370 602 46 536, el. p. gediminas.karalius@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 3 lapai.
2. Elektros perdavimo sistemos operatoriaus LITGRID AB parengtos galimybių studijos „Tarpsisteminių jungčių stiprinimo projektas“ santrauka, 14 lapų.
3. Suinteresuotų institucijų išvados, 10 lapų.
4. Derinimo pažyma, 3 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas